UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorum ac disputationum,in tertiam partem divi Thomae tomi quinque

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio septima. Vtrum hæc adoratio imaginum non solum honesta sit, sed etiam sub præcepto cadit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-93775

Visual Library

Matth.5.

creaturis, quæ multo minus repræſentant Deum, quam homo; & ideo multo minus poſſunt ſic adorari, licet quia ſunt effectus Dei, in quibus ipſe eſt intimè præſens, in illis poſſet Deus tanquam in ſua ſede adorari, ad eum modum, quo dicitur Matthæi 5. *Nolite iurare neq; per cœlum, quia thronus Dei eſt, neq; per terram, quia ſcabellum eſt pedum eius, &c.* Hic tamen adorationis modus valde ſpiritualis eſt, & ſubtilis.

Obiectio. *Auguſt.* *Reſponſio.*

Et ex his ſoluitur obiter obiectio, quæ contra cõcluſionem fieri poſſet. Sequi enim ex illa videtur, agnum verum, vel ſolem adorari poſſe, quia metaphoricè repræſentant Chriſtum, quod tamẽ irridet Augu. conc.3. in Pſal.113. exponens illa verba: *Sol cognouit occaſum ſuum*, Negatur ergo conſequentia: tũ propter periculum: tum etiam quia res illę non ſunt impoſitæ ad repræſentandum Chriſtũ, neq; ex natura ſua illum repræſentant.

Dom. Sot. *Cordub.* *Philip.2.*

Ad ſecundam confirmationem de nominibus ſacris, quidam exiſtimant illis non deberi vllam adorationem propriam, quia tantum habent implicitam ſignificationem ex impoſitione, & inſtituta nõ ſunt, vt ſuppleãt vicem rei repræſentatæ, & in vtroque differunt ab imaginibus, quæ & expreſsius ſignificant, & ex inſtitutione locum gerunt perſonarum, quas repræſentant Ita ſentit Dominic. Soto li. 2. de iuſti. q.4. art.2. Cordub. dict. lib.1. q.5. dub.4. ar. 2. ad primam confirmationem 7. arg. Addunt tamẽ hi autores abuſiuè, & impropriè honorari hæc nomina, quia excitant memoriam perſonarum, quæ auditis huiuſmodi nominibus ſtatim honorantur, & hoc modo fideles audito nomine Ieſu caput aperiunt, iuxta illud ad Philip.2. *In nomine Ieſu omne genu flectatur.*

Adoratio propria nominibus ſacris debita.

Hæc tamen ſententia mihi non probatur. Cenſeo itaq; in primis, ſacra nomina præſertim nomẽ Ieſu, non tantum abuſiuè, ſed etiam propriè, & in ſe adorãdum eſſe propter eum, quem ſignificat. Probatur, primum ex dicto loco Pauli, & vſu Eccleſiæ, quia hoc modo proprius, magisq; iuxta communem fidelium ſenſum intelligitur. Vnde Iren. lib.4. contra hæreſ. c.36. *Nomen*, inquit, *Ieſu per vniuerſum mundum glorificatur in Eccleſia.* Et illud ſtatim cum imagine cõparat. Idemq; ſentit D. Tho. opuſc.60. ar.6. vbi multa in honorem huius nominis egregiè congerit. Idem Abulen. in c.20. Exod. qu.6. & 7. ſecundo libro Euangeliorum adorandus dicitur in VII. Synod. ergo & nomen Ieſu ſcriptum adorandum erit, nihil enim illo dignius eſt in toto Euangeliorum libro, ergo & nomen Ieſu voce prolatum eodem modo adorandum erit: vt enim dicitur VIII. Synod. cano.3. *Quæ in ſyllabis ſermo, hæc & Scriptura prædicat, & commendat.* Tertiò, ratione ex his verbis canonis deſumpta, quia ratio huius adorationis, tam reſpectu ſcripturæ, quam vocis, eſt res ſignificata; quod verò res ipſa ſignificans ſit vox vel ſcriptura, materiale quid eſt, ergo non impedit rationem adorationis. Et cõfir. quia hoc nomen eſt res quædam ſacra, & ad vſum religioſum ſuo modo deſtinata, ergo vel hoc titulo eſt adoratione dignum. Denique irreuerentia huic nomini facta culpa eſt religioni repugnans, ergo è contrario hæc virtus inclinat ad honorem aliquem tali nomini exhibendum.

VIII. Synod.

Adoratio ſacris nominibus debita reſpectiua eſt.

Addo verò huiuſmodi adorationem his nominibus ſacris debitam, potiſsimum eſſe reſpectiuam illam, & venerariam adorationem, quam ſuprà late explicuimus, quamq; 7. & VIII. Synod. literis ſacris tribuendam eſſe docuerunt. Illa enim prior qua adoratur perſona vix poteſt his nominib. accõmodari: tũ, quia tantum implicitè, & per ſolã impoſitionẽ ſignificant: tum, quia cum nomen tranſeunti voce profertur, difficile poteſt apprehendi vt coniunctũ cum perſona, ſeu perſona in ipſo, vt in illo, & per illud adoretur, ipſumq; nomen eadẽ adoratione coadoretur, quanquã neq; hic modus adorationis impoſsibilis videatur, vt ex dictis facile intelligi poteſt

SECTIO VII.

Vtrum hæc adoratio imaginum non ſolum honeſta ſit, ſed etiam ſub præceptum cadat.

IN hac adoratione duo conſiderari poſſunt, ſcilicet vſus, vel modus eius, vnde primo quæri poteſt, an ſit præceptum exercendi hanc adorationẽ, ſeu vtẽdi illa. Deinde, an modus talis adorationis cadat ſub præceptum. Poteſt autem eſſe ſermo de præcepto naturali, vel poſitiuo, diuino vel eccleſiaſtico.

Vſus, ſeu adoratio imaginum non eſt in præcepto naturali.

Dico ergo primo. Abſolute, & ſimpliciter nõ eſſe vllũ pręceptũ naturale, vel diuinũ, vtẽdi imaginib. & cõſequenter neq; adorãdi illas. Probatur quia neque in Scriptura ſacra tale præceptum continetur, neq; ex ſola traditione colligi poteſt eſſe aliquã legẽ diuinam, hunc vſum præcipientem, vt ex dictis facile conſtare poteſt. Nam licet oſtenderimus Chriſtum facto ſuo hanc conſuetudinem probaſſe, non tamen præcepiſſe, neq; etiam ſola naturali ratione poteſt hoc præceptum demonſtrari. Quia licet teneamur, Deum, & ſanctos colere, tamen ex ſola naturali ratione, ad certum modum cultus externi non obligamur, & ideo nulla eſt naturalis lex, qua cogamur illos per imagines colere, & conſequenter nec imaginibus, aut earum cultu, & veneratione vti.

Conſuetudo Eccleſiæ circa imaginũ vſum inſtar præcepti.

Dico ſecundo. Ex more, & conſuetudine Eccleſię eſſe aliquo modo præceptum ſacrum imaginum vſum. Explicatur, nam in primis templa, & altaria ornari debent imaginibus, neq; aliter poſſunt ſine ſcãdalo, & graui irreuerentia, ſuppoſita fidelium exiſtimatione, & cõſuetudine, in eis munera ſacra peragi. Deinde, quilibet fidelis male, & ſuperſtitioſe ageret, ſi ex induſtria ab vſu imaginum abſtineret: quia ſi hoc faceret, iudicans illum eſſe malum, hæreticus eſſet: ſi verè id faceret, iudicans id eſſe cõueniẽtius, vel ad ſpiritualẽ profectũ vtilius certe ſuperſtitioſus eſſet & vix poſſet non generare ſcandalũ, & erroris ſuſpicionem, præſertim cum hic vſus tã frequens ſit vniuerſæ Eccleſiæ, nec partes debeant à corpore diſsidere. Deinde interdum poſſet obligare hoc præceptum, vbi ad honorem religioni, ſeu fidei confeſsionem exiſtimaretur neceſſarium: abſolute tamen, & ſimpliciter, non inuenio in hac re præceptum affirmatiuũ, quod ſingulos fideles obliget. Vnde, ſi quis ex negligentia, vel auaritia nunquam imaginibus priuatim vteretur, ex hoc capite, ſpeciale peccatum non committeret.

Suppoſito imaginum vſu duplex præceptum oritur.

Dico tertio. Suppoſito ſacrarum imaginum vſu, duplex circa illarum cultum ex natura rei præceptũ oriri. Alterum eſt negatiuum non inferendi illis iniuriam, aut irreuerentiam, quod per ſe clarum eſt ex ſupra tractatis, & hoc præceptum ex ſuo genere ſub mortali peccato obligat, cũ materia eius grauis ſit, & ad religionem ſpectet. Alterum eſt affirmatiuum tribuendi his imaginibus debitum cultum, ſed hoc tantùm obligat pro temporib neceſſarijs iuxta morem affirmatiui præcepti. Hæc autem neceſsitas ſolum eſſe poteſt, vel ſi fidem cõfiteri oportet per huiuſmodi actum, vel ſi cum cæteris fidelibus publica adoratio facienda ſit, vel deniq; ſi aliqua alia actio circa imaginẽ exercẽda ſit, quę reuerentiã requirat.

Dico quartò. Eſſe naturale, & diuinum præceptũ ſeruandi modum debitum circa hanc imaginũ adorationem. Abſtinendum eſt enim ab omni ſuperſtitioſo cultu, neque alius modus adorationis illis tribuendus, quam ſit earum inſtitutioni, ſeu naturæ conſentaneus, alias actio in idololatrię vitium facile deflecteret.

SECTIO VIII.

Quantum inter hanc imaginum adorationem, & idolorum cultum interſit.

EXplicata vera imaginum adoratione, operę pretium erit exponere, quam longe diſtet, à falſo idolo-